

Karta charakterystyki

Według Rozporządzenia (WE) 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (REACH).

1. Identyfikacja substancji/preparatu i identyfikacja przedsiębiorstwa

Identyfikacja produktu

Numer katalogowy:

011; 012

Nazwa produktu:

PAPROĆ Vit Nawóz do paproci

Zastosowanie/przeznaczenie:

Nawóz organiczno-mineralny

Producent:

AGRECOL Sp. z o. o.

98-400 Wieruszów, Mesznary 2

Tel./Fax. 0627832000

E-mail: agrecol@agrecol.pl

www.agrecol.pl

Telefon alarmowy: (+48)607099607 (w godz. 07.00-17.00)

2. Identyfikacja zagrożeń

2.1 Zagrożenie dla zdrowia

W zasadzie nawozy nie są szkodliwe, jeśli obchodzić się z nimi prawidłowo. Jednakże przy obchodzeniu się z nim należy zwrócić uwagę na następujące aspekty:

Działanie na skórę

Dłuższy kontakt może spowodować podrażnienie skóry.

Działanie na oczy

Może spowodować poważne podrażnienie oczu.

Połknięcie

Nie występuje działanie toksyczne przy połknięciu małych ilości.

Połknięcie dużych ilości prowadzi do dolegliwości żołądkowo - jelitowych.

Wdychanie

przy dłuższym kontakcie może działać drażniąco na drogi oddechowe i może spowodować podrażnienie nosa i górnych dróg oddechowych i wywołać takie objawy jak ból gardła i kaszel.

Działanie długotrwałe

Nie są znane żadne skutki ujemne.

Pożar i produkty rozkładu termicznego

Wdychanie gazów powstałych podczas rozkładu termicznego może spowodować podrażnienie i działanie żrące dla układu oddechowego. Oddziaływanie na płuca może odbywać się z opóźnieniem.

2.3 Środowisko

Ponieważ nawozy zawierają fosforany, w przypadku dużych rozsypów możliwy jest niekorzystny wpływ na środowisko poprzez eutrofizację zamkniętych akwenów wodnych.

2.3 Inne

Pożar, podgrzewanie i wybuch

Nawozy nie są substancjami palnymi i nie podtrzymują palenia.

Przy rozkładzie termicznym może wydzielać się para wodna oraz gazy toksyczne takie jak: amoniak, tlenki siarki, chlor i chlorowodór.

---

3. Skład i informacje o składnikach

3.1 Nazwa składnika i jego zawartość

Wodny roztwór nawozów mineralnych i ekstraktu z wermikompostu.

Skład:

Fosfor (P₂O₅) – 2000 mg/l

Potas (K₂O) – 5000 mg/l

+ magnez, mikroskładniki pokarmowe i wspomagające nawożenie ekstrakty związków próchnicznych

Numer CAS: nie dotyczy

Numer WE: nie dotyczy

Wzór chemiczny: nie dotyczy

3.2 Klasyfikacja

Zgodnie z Dyrektywą 67/548/EEC składniki zawarte w produkowanych nawozach nie są zaliczane do substancji niebezpiecznych.

Nie podlegają także Ustawie z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz. 84).

Nie są wymienione w załączniku do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz. U. Nr 201, poz. 1674).

---

4. Pierwsza pomoc

Wdychanie:

W razie narażenia inhalacyjnego wynieść poszkodowanego na świeże powietrze. W razie braku natychmiastowej pomocy zapewnić opiekę medyczną.

Kontakt ze skórą:

W razie kontaktu ze skórą płukać dużą ilością wody. W wypadku długotrwałego podrażnienia zapewnić opiekę medyczną.

Kontakt z oczami:

W przypadku kontaktu z oczami przemywać oczy dużą ilością wody przez co najmniej 15 minut. W przypadku podrażnienia spojówek konieczna konsultacja okulistyczna.

Spożycie:

W wypadku spożycia, należy poszkodowanemu podać do picia dużą ilość letniej wody. Małe ilości roztworu nie powinny powodować zatrucia. Spożycie większych ilości preparatu, może prowadzić do zaburzeń żołądkowo-trawiennych.. Zapewnić opiekę medyczną.

---

5. Postępowanie w przypadku pożaru

Nawóz jest cieczą niepalną i nie podtrzymująca palenia. W przypadku pożaru otoczenia dozwolone wszystkie środki gaśnicze odpowiednie dla palącego się materiału.

Specjalne zagrożenia podczas pożaru:

Preparat niepalny. Podczas pożaru z udziałem nawozu mogą powstawać toksyczne produkty rozkładu: NO_x, NH₃, CO₂.

Środki ochrony indywidualnej dla strażaków:

Sprzęt izolujący drogi oddechowe.

---

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

---

Zabezpieczenie osób:

Usunąć z rejonu zagrożenia osoby nie biorące udziału w akcji ratowniczej.

Zabezpieczenie środowiska:

Chronić przed przedostaniem się preparatu do zbiorników wodnych i kanałów. Informować odpowiednie władze w przypadku zanieczyszczenia cieką wodnego.

Metody unieszkodliwiania:

W przypadku wycieku ograniczyć go w miarę możliwości. Rozlaną ciecz obwałować piaskiem, przekazać do likwidacji. Zanieczyszczoną powierzchnię spłukać wodą.

---

7. Postępowanie z substancją/preparatem i jej/jego magazynowanie

---

Podczas stosowania nie jeść, nie pić, unikać kontaktu z preparatem. Przestrzegać zasad higieny osobistej.

Magazynowanie:

Nawóz przechowywać w oryginalnym, szczelnym opakowaniu w temperaturze od 0 do 30°C. Chronić przed bezpośrednim działaniem promieni słonecznych.

---

8. Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej

Stosowane środki ochrony osobistej powinny spełniać wymogi *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1999 r. (Dz. U. Nr 5, poz. 53 z dnia 28 stycznia 2000 r.)* oraz *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2002 r. (Dz. U. Nr 4, poz. 37 z dnia 18 stycznia 2002 r.)*

Parametry kontroli (NDS, NDSC, NDSP): nie ustalone

Środki ochrony indywidualnej:

Ochrona dróg oddechowych:

stosować przy braku odpowiedniej wentylacji

Ochrona oczu:

szczelne okulary ochronne

Ochrona rąk:

rękawice ochronne

Ochrona skóry:

ubranie robocze

Techniczne środki ochronne:

wentylacja pomieszczeń, oraz myjka do oczu w pobliżu stanowiska pracy

---

9. Właściwości fizyczne i chemiczne

Postać:	ciekła
Barwa:	brunatna
Wartość pH (20°C):	6,0±1,0
Gęstość (20°C):	1,007±0,01 g/cm ³
Palność:	substancja niepalna
Przewodność EC:	10,0±10% mS/cm
Sucha masa:	1,0±10%
Właściwości wybuchowe:	nie dotyczy

Rozpuszczalność w wodzie: nieograniczona

---

10. Stabilność i reaktywność

Stabilność:

Substancja stabilna w normalnych warunkach.

Warunki, których należy unikać:

Odparowanie roztworu, wysokich temperatur (powyżej 80 °C)

Niebezpieczne produkty rozkładu:

NO_x, NH₃, CO₂

Materiały, których należy unikać: brak

---

11. Informacje toksykologiczne

Nie dopuścić do dostania się do wody pitnej.

Kontakt przez skórę i oczy:

Na skórę działa analogicznie jak roztwór soli kuchennej. Na śluzówkę oka działa drażniąco.

Pożnięcie:

Niewielkie ilości preparatu nie powodują zatrucia, spożycie większych ilości może prowadzić do zaburzeń żołądkowo-trawiennych.

---

12. Informacje ekologiczne

Przy ostrożnym i fachowym posługiwaniu się nawozem nie powinny wystąpić problemy ekologiczne.

Mobilność:

Bardzo szybko przechodzi do wód gruntowych.

Degradacja:

Ogólnie biodegradalny w glebie i wodzie.

Bioakumulacja:

Niski potencjał bioakumulacji.

Ekotoksyczność:

Posiada niską toksyczność wodną.

---

13. Postępowanie z odpadami

Nie wprowadzać do kanalizacji. Unikać zrzutów do środowiska. Zużyty produkt i opakowanie traktować jako odpady komunalne. Produkt nie podlega kaucjonowaniu.

Przestrzegać przepisów:

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628); Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 o zmianie ustawy o odpadach (Dz. U. Nr 116 poz. 1208);

Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. Nr 63, poz. 638 oraz z 2003 r. Nr 7, poz. 78) oraz Ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o zmianie ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. z dnia 27 stycznia 2004 r.)

Klasyfikacja odpadów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. Nr 112, poz. 1206).

---

14. Informacje o transporcie

Nawozy nie są uważane za materiały niebezpieczne zgodnie z Pomarańczową Księgą ONZ. Klasa RID/ADR oraz IMDG

Transport morski – nie jest przedmiotem przepisów transportowych.
Pojazdy samochodowe nie wymagają oznakowania.
Wagony kolejowe – oznakowanie nie jest wymagane.
Numer UN – nie dotyczy.

Identyfikacja i oznakowanie w transporcie:

Nie podlega przepisom ADR, RID i IMDG.

Oznakowanie środków transportu i opakowań jednostkowych:

- dla nawozów WE

Oznakowanie identyfikacyjne nawozu zgodne z Rozporządzeniem (WE) nr 2003/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. w sprawie nawozów.

dla nawozów dopuszczonych do obrotu na podstawie właściwego zezwolenia-zgodnie z wzorem etykiety dołączonej do wniosku

---

15. Informacje dotyczące przepisów prawnych

Symbol i oznaczenia zagrożenia – nie dotyczy.

R – nie dotyczy

S – nie dotyczy.

Oznakowanie zgodne z ROZPORZĄDZENIEM MINISTRA ZDROWIA z dnia 5 marca 2009 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz niektórych preparatów chemicznych (*Dz. U. Nr 53 z 2009 r. poz. 439*).

Zgodne z dyrektywą 199/45/WE (Klasyfikacja i Etykietowanie) i Rozporządzeniem 1907/2006/WE (REACH).

W zasadzie nawozy nie są szkodliwe, jeśli obchodzić się z nimi prawidłowo. Jednakże przy obchodzeniu się z nim należy zwrócić uwagę na następujące aspekty:

(S7/8/47/49) Przechowywać w suchym i ciemnym miejscu w temperaturze od 0 °C do +30 °C w oryginalnym, szczelnie zamkniętym opakowaniu, w miejscu niedostępnym dla dzieci.

(S13) Nie przechowywać razem z żywnością, napojami i paszami dla zwierząt.

(S2) Chronić przed dziećmi. Nie spożywać.

(S46) W razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza – pokaż opakowanie lub etykietę.

(S26) Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza.

W razie kontaktu nawozu z uszkodzoną tkanką ciała należy zastosować podstawowe środki opatrunkowe, a w razie potrzeby zasięgnąć porady lekarza.

Nie stosować na pastwiskach.

Źródła podstawowych uregulowań prawnych:

Karta charakterystyki dostępna na żądanie użytkownika prowadzącego działalność zawodową.

15.1 Przepisy Unii Europejskiej

Rozporządzenie (WE) NR 1907/2006 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE;

Rozporządzenie (WE) nr 2003/2003 Parlamentu europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003r. w sprawie nawozów (*Dz. Urz. UE L 304 z 21.11.2004*).

15.2 Przepisy krajowe

USTAWY

1. Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (*Dz.U.01.11.84 z późniejszymi zmianami*);
2. Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych. (*Dz.U. 01.63.638 z późniejszymi zmianami*)
3. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (*Dz.U.01.62.628 z późniejszymi zmianami*);
4. Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (*Dz.U. 2002 nr 199 poz. 1671 z późniejszymi zmianami*);
5. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (*Dz.U.01.62.628 z późniejszymi zmianami*);

6. Ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz.U.07.147.1033)

ROZPORZĄDZENIA

1. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowisku pracy (Dz.U.02.217.1833 z późniejszymi zmianami);
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U.05.201.1674);
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U.03.171.1666 z późniejszymi zmianami);
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2009 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz niektórych preparatów chemicznych (Dz.U.09.53.439);
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 marca 2003 r. w sprawie sposobu oznakowania miejsc, rurociągów oraz pojemników i zbiorników służących do przechowywania lub zawierających substancje niebezpieczne lub preparaty niebezpieczne (Dz.U.03.61.552).
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. 01.112.1206)
7. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 czerwca 2008 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu (Dz.U.08.119.765)
8. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania (Dz.U.08.80.479)
9. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 maja 2001 w sprawie szczegółowego sposobu zamieszczania informacji dotyczącej identyfikacji nawozów, sposobu ich pakowania, dopuszczalnych tolerancji zawartości składników nawozowych nawozach mineralnych, sposobu pobierania próbek i metod badania nawozów mineralnych oraz wartości zanieczyszczeń (Dz.U..01.91.1016);
10. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy stosowaniu i magazynowaniu środków ochrony roślin oraz nawozów mineralnych i organiczno-mineralnych (Dz.U.02.99.896 z późniejszymi zmianami);
11. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowisku pracy (Dz.U.02.217.1833 z późniejszymi zmianami);
12. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U.05.201.1674);
13. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U.03.171.1666 z późniejszymi zmianami);
14. Obwieszczenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 13 maja 2004 w sprawie listy akredytowanych laboratoriów upoważnionych do wykonywania badań nawozów (M.P.04.23.404);

Znaki ostrzegawcze:

Nie dotyczy preparat nie klasyfikowany jako niebezpieczny (*Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz. U. nr 2001, poz. 1674)*);

Symbole ostrzegawcze:

Nie dotyczy.

---

16. Inne informacje

Niniejsza karta została zaktualizowana zgodnie z załącznikiem II Rozporządzenia (WE) 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów.